

Model Ail-gychwyn Dysgu ar gyfer Gogledd Cymru

Cyflwyniad

Ar y 3ydd o Fehefin, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru (LIC) y bydd ysgolion yn cael eu hagor yn raddol o 29 Mehefin 2020 i roi cyfle i bob disgybl "ailgydio, dal i fyny a pharatoi." Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi Canllawiau ar Ddysgu [<https://llyw.cymru/diogelu-addysg-canllawiau-ar-ddysgu-dros-dymor-yr-haf>] er mwyn rhoi cyngor i ysgolion a lleoliadau am weddill tymor yr haf hwn ac i gefnogi ymarferwyr wrth iddynt baratoi ar gyfer tymor yr hydref.

Mae'r canllawiau a ddarparwyd gan LIC yn rhoi hyblygrwydd sylweddol i ysgolion weithredu eu barn broffesiynol o ran sut y byddant yn cynllunio eu cynnig ar gyfer eu disgyblion. Nawr mae gan ysgolion fframwaith amlinellol ar gyfer cynllunio addysgu a dysgu am weddill tymor yr haf a thymor yr hydref 2020. Bydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi canllawiau a disgwyliadau manylach ar gyfer dysgu yn nhymor yr hydref maes o law.

Mae'r canllawiau yn cefnogi ysgolion wrth iddynt ail-werthuso dysgu ar gyfer y dyfodol rhagweladwy mewn ymateb i ystod o heriau:

- Cefnogi dysgwyr i ddychwelyd at 'ffitrwydd dysgu'.
- Datblygu dysgu sy'n caniatáu i ddysgwyr barhau i wneud cynnydd.
- Sicrhau bod dysgu yn yr ysgol a dysgu o bell wedi eu cydlynu ar gyfer dysgwyr.
- Datblygu dysgu priodol tra bod gofynion cwricwlwm presennol wedi eu datgymhwyso*.
- Defnyddio ethos, egwyddorion ac arweiniad y Cwricwlwm i Gymru newydd fel modd o gefnogi'r heriau presennol, yn hytrach na'i fod yn faich ychwanegol.
- Annog ymarferwyr i ddefnyddio a datblygu eu barn broffesiynol i roi'r budd gorau i ddysgwyr.

Cyd-destun

- Bydd pob dysgwr felly'n 'ailgychwyn' ar eu dysgu yn ystod tymor academaidd yr hydref 2020 yn dilyn y cynnig i ailgydio a dal i fyny yn ystod tair / pedair wythnos olaf blwyddyn academaidd 2019-2020;
- Nid yw pob dysgwr wedi dewis mynychu'r ysgol yn ystod y tair neu bedair wythnos ailgydio;
- Roedd 54% o blant 12-18 oed yn poeni am golli tir yn eu dysgu;
- Mae Llywodraeth Cymru wedi rhannu pŵer bwynt ar gyfer trafodaethau cynnar gydag CCAC; ac
- Ar Fehefin 29ain, cyhoeddodd Estyn a'r 4 Consortia Rhanbarthol ganllaw ar y cyd ar 'Ddatblygu dulliau integredig i gefnogi dysgu cyfunol'.

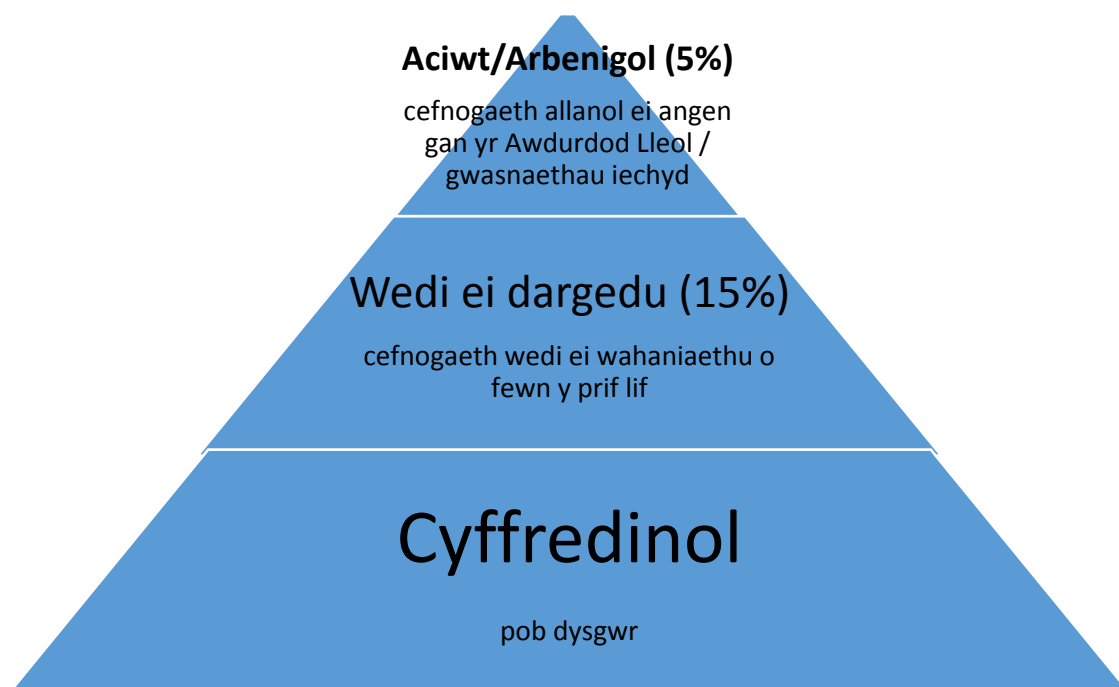
Materion i fynd i'r afael â nhw

Mae angen i ysgolion asesu ffitrwydd dysgu eu disgyblion cyn cyflwyno unrhyw waith newydd i'w ddysgu.

Byddai parodrwydd neu ddull yr ysgol i sicrhau dysgu i'r holl ddisgyblion yn canolbwyntio i ddechrau ar dair cydran rhyng-gysylltiedig a fydd yn asesu ffitrwydd disgyblion i ddysgu:

- Llesiant emosiynol a meddyliol;
- Iechyd a ffitrwydd corfforol; a
- Sgiliau rhifedd a llythrennedd craidd, dysgu sut i ddysgu, sgiliau annibyniaeth.

Gellid rhannu'r tair cydran yn dri chategori angen yn y triongl isod :

Byddai'r model yn cynnwys y meysydd dysgu canlynol. Mae angen i ysgolion sicrhau eu bod yn gallu cynnig darpariaeth i'w dysgwyr ym mhob maes er mwyn sicrhau tegwch a chydaddoldeb. Byddai'r cyfrifoldeb dros gefnogi ysgolion i gyflawni pob elfen yn cael ei gytuno rhwng yr Awdurdodau Lleol, GwE ac asiantaethau eraill fel Iechyd. Mae'r triongl anghenion yn codi cwestiynau clir i arweinwyr ysgolion: Beth yw ein darpariaeth gyffredinol ar gyfer lles emosiynol, corfforol, llythrennedd , *ac ati* , ; yna ar gyfer y plant / staff hynny sydd angen mwy, beth yw ein darpariaeth wedi'i thargedu? (Atodiad 1) .

Tabl 1: Meysydd dysgu a chategoriâu angen

	Ffitrwydd corfforol	Ffitrwydd lles	Ffitrwydd sgiliau craidd
Cyffredinol			

Wedi'i dargedu			
Acíwt / arbenigol			

Gellir adnabod anghenion pob dysgwr yn ogystal â'r cymorth personol sydd ei angen gan ddefnyddio'r tabl uchod . Dyma fyddai'r sylfaen i ysgolion gynllunio'r ddarpariaeth i gefnogi 'ffitrwydd dysgu ' yn y tymor byr (Medi), canolig (yr hydref i Orffennaf) ac yn yr hir dymor i rai dysgwyr. Fodd bynnag, un o beryglon y system gategoreiddio hon yw bod plant wedyn yn dechrau cael eu labelu'n 'blentyn wedi'i dargedu' 'mae angen arbenigwr', 'mae'n blentyn yn y categori aciwt' ac ati. Mae felly angen bod yn glir nad system labelu yw'r triongl ac y bydd proffil unigol plentyn yn unigryw iddyn nhw ac yn seiliedig ar eu hanghenion cymorth yn y maes hwnnw – e.e efallai y bydd angen cefnogaeth arbenigol ar gyfer rhifedd, ond y bydd angen cefnogaeth gyffredinol ar gyfer ffitrwydd. Mae'r tabl yn delio gyda chategoreiddio'r anghenion cymorth nid y plentyn. Mae hefyd yn rhwystro ysgolion rhag gallu dweud “mae gan y plentyn hwn anghenion sy'n rhy gymhleth i ni” gan fod y syniad yn ymwneud yn fwy â sut mae ysgolion yn sicrhau y gallant ddarparu amgylchedd dysgu addas i BOB disgybl. Yng Ngogledd Cymru gallai gwasanaeth cydweithredol o Awdurdodau Lleol, Consortia ac asiantaethau ehangach, gyda'i gilydd, gynllunio darpariaeth briodol i ddiwallu anghenion pob dysgwr. Bydd angen i ysgolion ddatblygu gweithdrefnau clir a defnyddio rhywfaint o hyblygrwydd gydag adnoddau i allu ymateb i anghenion dysgwyr wrth iddynt gael eu hadnabod, gan ddeall fod hyn yn ddull gweithredu dros y tymor byr a'r tymor hwy.

Rheoli disgwyliadau

Bydd angen rheoli disgwyliadau am yr hyn y gellir ei gyflawni yn y tymor byr a dylai ysgolion a lleoliadau ystyried y canlynol :

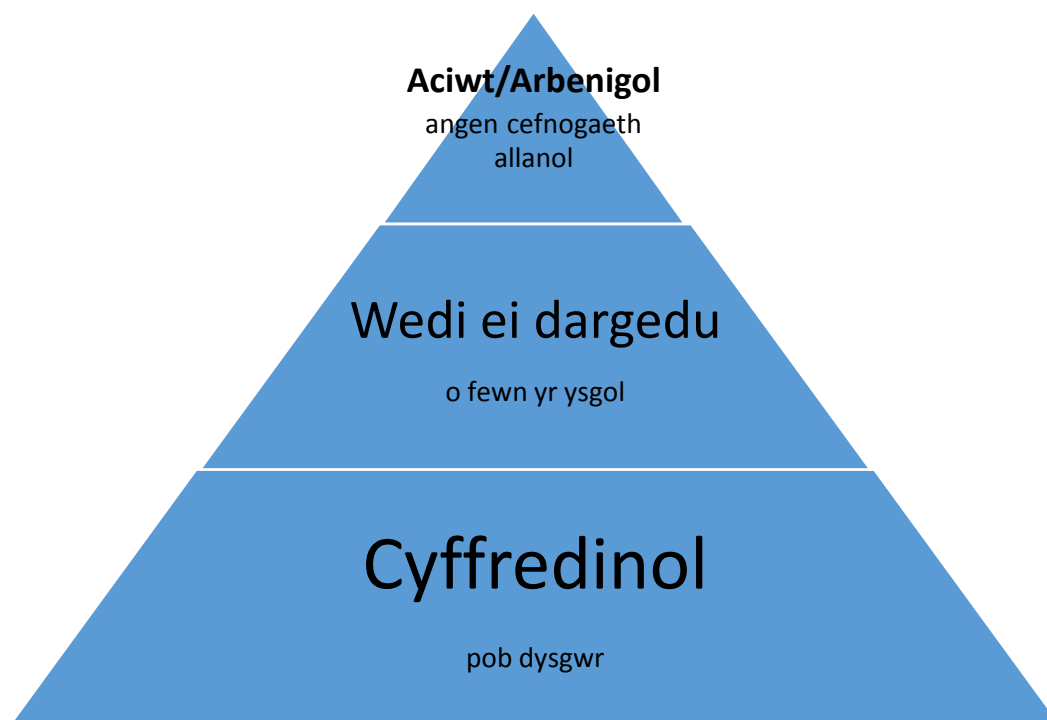
- Mae'r amser a gollwyd wedi ei golli ac ni ellir gwneud iawn am hyn heb golli egni ac amser mewn meysydd dysgu eraill. Mae'n debygol na fydd gan ysgolion yr adnoddau i gyflwyno amryw o raglenni dal i fyny pan fyddant yn ailagor. Mae'n rhesymol tybio fod maint effaith -0.1 ar gyfer gwyliau haf nodweddiadol yn debygol o fod yn fwy o lawer wedi'r cyfnod hwn ac y bydd y golled yr un faint a 3 gwyliau haf sef -0.3, sy'n agosáu at werth blwyddyn o addysgu nodweddiadol;
- Dengys ymchwil fod rhaglenni penodol wedi profi'n fwy llwyddiannus nag eraill i wella sgiliau craidd; a
- Gellir defnyddio data presenoldeb cyfredol fel man cychwyn i ddadansoddi maint y broblem.

Materion pellach i'w hystyried

- Mae angen i bob dysgwr ailgychwyn;
- Dylid cymryd amser i werthuso faint o ymgysylltiad â dysgu a wnaeth pob disgybl yn nhymor yr Haf 2020 a hefyd ystyried eu lles emosiynol cyffredinol a'u hagwedd tuag at fod yn ôl yn yr ysgol;
- Sut ydych chi'n blaenoriaethu adnoddau a chefnogaeth;

- Mae nodi grwpiau blaenoriaeth hefyd yn creu grwpiau nad ydynt yn flaenoriaeth;
- Ymestyn y diwrnod ysgol ar gyfer cefnogaeth aciwt wedi'i thargedu ond ni fydd y gefnogaeth hon o reidrwydd yn cael ei harwain gan staff yr ysgol;
- Mae angen i'r Arweinwyr ddangos cydymdeimlad, gwranddo a bod yn glir am lle y bydd cymorth yn fwyaf effeithiol wrth ddatblygu modelau dysgu cymysg;
- Diffinio rôl rhieni mewn dysgu cyfunol a'r gefnogaeth y bydd ei hangen arnynt; Sut y cyflawnir hyn?
- Buddsoddi mewn datblygu cysylltiadau cymunedol i helpu ysgolion i ddiwallu anghenion dysgwyr yn hytrach na chyflogi staff ychwanegol; (gwirfoddol, prifysgol, hamdden, gofal plant gyda ffocws)
- Gweithio gyda'r brifysgol i sicrhau fod gwaelodlin glir yn cael ei sefydlu a bod cynnydd yn cael ei gofnodi'n gywir i lywio cynllunio yn y dyfodol.
- A yw presenoldeb bellach yn orfodol neu a yw'n ddewisol o hyd?

Adnabod anghenion datblygiad proffesiynol staff neu gapasiti ysgol i ddiwallu anghenion dysgwr

Gallai ysgol ddefnyddio'r triongl uchod fel proses ddysgu ar gyfer eu hadfyfrio / dysgu proffesiynol eu hunain ac fel arweiniad i ddangos sut y byddant yn symud ymlaen. Pan fydd ganddynt weledigaeth glir o'r hyn y dylai dysgu cyfunol fod, gallant benderfynu beth yw anghenion dysgu proffesiynol eu staff yn eu cyfanrwydd:

- pa gefnogaeth sydd ei hangen ar yr holl staff
- staff a allai fod angen cefnogaeth wedi'i thargedu i ddatblygu, a

- nifer fechan a fydd angen cymorth arbenigol er mwyn gallu cyflwyno dysgu effeithiol.

Gallai hyn gynnwys:

- datblygu dull cydweithredol o fewn eu clystyrau i rannu arbenigedd;
- cyflogi athrawon / staff ychwanegol dros dro e.e. mae Llywodraeth Seland Newydd yn buddsoddi mewn arweinwyr cwricwlwm lechyd a Lles yn eu hysgolion ar gyfer y cyfnod nesaf;
- cysylltu gyda gwaith tymor hwy y Cwricwlwm i Gymru a'r gwaith ar lechyd a Lles yn y Meysydd Dysgu a Phrofiad o fewn y Cwricwlwm hwinnw, wrth i ysgolion ystyried datblygu ymagwedd ysgol gyfan a chaniatáu i athrawon a dysgwyr adfer perthnasoedd cadarnhaol .

Atodiad 1

	Paratoi i ddysgu		
	Ffitrwydd corfforol	Ffitrwydd emosiynol / lles	Sgiliau craidd llythrennedd a rhifedd
CYFFREDINOL	<ul style="list-style-type: none"> • Canllawiau cyffredinol 'Byddwch yn Egniol / Be Active' ar gyfer egwyddorion lefel uchel a chysylltiadau ag adnoddau ymarferol i athrawon 	<ul style="list-style-type: none"> • Modelau Dysgu Cyfunol ac enghreifftiau ar gyfer lles pob Cyfnod Allweddol fel rhan o ddull integredig. <p>Y ddogfennaeth ar y dangosfwrdd yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agweddau i'w hystyried - Cefnogaeth a Lles Disgyblion • Ystyriaethau ymarferol ar gyfer Lles • Holiadur lles i ddysgwyr - dychwelyd i'r ysgol • Gweithgareddau adfyfyriol i gefnogi eich ymarfer ystafell ddosbarth - Croesawu myfyrwyr Blwyddyn 7 • Adnodd Stori Gymdeithasol 'Yn Ôl i'r Ysgol' 	<ul style="list-style-type: none"> • Canllawiau Addysgu a Dysgu Cynradd ac Uwchradd • Modelau Dysgu Cyfunol ac enghreifftiau ar gyfer pob Cyfnod Allweddol gyda ffocws ar Sgiliau Allweddol fel rhan o ddull integredig. • Modelau ac enghreifftiau Dysgu Carlam sy'n canolbwyntio ar hybu sgiliau llythrennedd a rhifedd.
WEDI EI DARGEDU	<ul style="list-style-type: none"> • 	<p>Dogfennaeth ar y dangosfwrdd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lleihau'r Rhagamodau Trawma • Canolfan Iechyd Meddwl Anna Freud - Cynorthwyo plant i reoli pryder • 	<ul style="list-style-type: none"> • Deunyddiau rhuglder darllen a rhifedd • Cyfarwyddyd o Bell y prosiect Iaith a Llythrennedd • Adnoddau SIY ar gyfer dysgu gartref • Rhaglen ymyrraeth llythrennedd CA3 • Deunyddiau rhuglder rhifedd CA3
MWY ACIWT			

Rôl y rhiant / gofalwr i gefnogi ymhellach	<ul style="list-style-type: none"> Trosolwg byrrach o weithgareddau syml y gellir eu cynnal gartref Y posibilrwydd o ddatblygu cyfres o ganllawiau gan ddefnyddio cardiau hyfforddi / sgiliau (Sports Wales) - i'w rhannu trwy'r cyfryngau cymdeithasol? Trwy gyfres o weminarau? Taflenni? Fideos byr? 	<ul style="list-style-type: none"> Awgrymiadau ar gyfer Rhieni - Paratoi'ch plentyn ar gyfer yr ysgol Adnoddau CAMHS i Gefnogi Rhieni Adnoddau CAMHS Rhanbarthol - Sut mae esbonio Coronavirus i'm plentyn Gweithio gydag asiantaethau i lunio awgrymiadau - wedi'u hysgrifennu gan rieni ar gyfer rhieni? Cyfres o glipiau fideo byr yn dangos sut i gefnogi i'w rhannu ar gyfryngau cymdeithasol ? Mynediad i fwletinau / cylchlythyrau gyda dolenni i adnoddau? Defnyddio cymuned ehangach i gefnogi lle bo hynny'n bosibl a lle mae'n anoddach cyrraedd y gynulleidfa 	<ul style="list-style-type: none"> Deunyddiau darllen a rhifedd a deunyddiau rhuglder i rieni Gweithio gyda rhieni i gefnogi dysgu disgyblion sy'n defnyddio dogfen SIY Llythyr trosfwaol gan y 6 ALL / GwE at rieni yn egluro beth yw dysgu cyfunol? Cyfres o sesiynau hyfforddi byr gydag awgrymiadau ymarferol ynghylch sut i gefnogi? Creu blychau cymorth y gellir eu benthyg ar gyfer y cartref (gemau / dis i helpu)